

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Baggrund

VækstFonden i kort træk

I december 1991 vedtog Folketinget den første lov om VækstFonden (lov nr. 937 af 27. december 1991 om Dansk Erhvervsudviklingsfond). Herefter blev fonden etableret i 1992 med en grundkapital på 2 mia. kr. og har siden ydet medfinansiering for ca. 2,2 mia. kr. til mere end 1.000 perspektivrige projekter i navnlig små danske virksomheder. Den del af fondens grundkapital, der ikke er anvendt til medfinansiering er i dag hovedsagelig anbragt i obligationer. Fondens tab og hensættelser kan opgøres til ca. 1,4 mia. kr. VækstFonden har i dag stadig en egenkapital på ca. 2 mia. kr.

Baggrunden for lovforslaget

VækstFondens aktiviteter er ikke blevet mindre betydningsfulde, siden fonden blev stiftet. Tværtimod er innovation, forskning og udvikling i de senere år blevet endnu vigtigere for erhvervslivets konkurrenceevne. Den nuværende teknologiske udvikling tåler sammenligning med de helt store teknologispring igangsæt af hhv. dampmaskinen og elektriciteten. Denne IT-drevne teknologiudvikling bliver ofte beskrevet under overskriften den ny økonomi. Et særligt karakteristisk ved den nye økonomi er, at levetiden for nye produkter er meget kort. Det gælder for stort set alle virksomheder, både nye og gamle, højteknologiske og lavteknologiske. Kun ved at være på forkant med produktudvikling eller indfasning af ny teknologi i produkterne eller produktionsprocesserne kan virksomhederne bevare eller forbedre deres konkurrenceposition på markederne.

Et andet kendetegn ved den ny økonomi er betydningen af viden. Betydningen af forskning og udvikling – den aktivitet, der frembringer ny viden og dermed nye produkter og/eller processer – for virksomhederne og dermed samfundet generelt er steget voldsomt gennem de seneste 10-15 år. Dette afspejler sig

bl.a. i værdiansættelsen af immaterielle aktiver, der ofte overstiger værdien af det faste kapitalanlæg med mange hundrede pct. Der sker endvidere en hastig udviskning af grænserne mellem produkter og serviceydelser, og i fremtiden vil det være næsten umuligt at foretage en meningsfuld adskillelse af disse begreber.

Produktionen af viden og vidensservice er således altafgørende for de danske virksomheder og hermed for samfundet i de kommende år, ligesom hurtig spredning af ny teknologi til alle dele af erhvervslivet er helt centralt for, at Danmark kan bestyrke sin position blandt de velstående lande i verden. Dette gør rammebetingelserne for viden- og teknologispredning samt innovation til særligt væsentlige fokusområder i erhvervsfremmebestræbelserne. Der stilles derfor store krav til fleksibiliteten i erhvervspolitikken, ikke mindst til innovationssystemet og dermed til VækstFonden. Den rolle, som VækstFonden skal udfylde i innovationssystemet, samt de instrumenter, som udgør fondens produktportefølje, vil derfor hele tiden forandres. VækstFonden må – på samme måde som de virksomheder, der udgør dens 'kundegrundlag' – løbende tilpasse sine produkter og om nødvendigt sit fokus. Det kræver bl.a. en proaktiv organisation og analytisk kapacitet på det erhvervsøkonomiske område.

Løbende omstilling fordrer en høj grad af handlefrihed. Hvis der skal gennemføres lovændringer, hver gang et produkt skal tilpasses eller en ny aktivitet skal igangsættes, vil VækstFonden ofte komme til at halte bagefter udviklingen.

I de seneste år er der gennemført adskillige tidskrævende lovændringer med henblik på at tilpasse produktporteføljen til de skiftende erhvervsøkonomiske omstændigheder og forhold, som fonden opererer under¹⁾. Resultatet har været, at VækstFonden – til skade for sig selv og potentielle kunder – først sent er kommet i gang med at tilbyde nye produkter. Det er derfor centralt, at VækstFonden får mulighed for at operere hurtigere, smidigere og endnu mere effektivt i fremtiden.